

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

**cu privire la soluționarea conflictului negativ de
competență la judecarea cererii de revizuire**

în cauza penală privind învinuirea lui

Ion Sîrbu

(art. 217/1 alin. (4) lit. d), art. 290 alin. (1), art. 328 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1cs-341/2024,
Nr. PIGD 1-13116511-01-1cc-19072024)*

Schimbarea practicii Curții Supreme de Justiție. Determinarea instanței de judecată care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” în cazul examinării recursului ordinar și a recursului în anulare de către Curtea Supremă de Justiție. Situația în care instanța de recurs se pronunță doar asupra problemelor de drept invocate fără a analiza probele și vinovăția condamnatului.

31 iulie 2024

Textul corespunde originalului

Soluționând în lipsa părților conflictul negativ de competență în cauza penală privind învinuirea lui Ion Sîrbu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Lilia Roic-Botezatu

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 iulie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, l-a recunoscut vinovat pe Ion Sîrbu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) și art. 290 alin. (1) Cod penal. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, Ion Sîrbu a fost condamnat la pedeapsă cu închisoare pe un termen de șapte ani și șase luni, cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de doi ani. Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta constituie contravenție prevăzută de art. 313 Cod contravențional și a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

2. La 23 octombrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondat apelul avocatului Ruslan Dodica în interesele condamnatului, menținând sentința fără modificări.

3. La 01 august 2019, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a admis recursul ordinar, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018 și a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

4. La 16 decembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul depus de avocatul Ruslan Dodica în interesele lui Ion Sîrbu, a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre prin care l-a recunoscut vinovat pe Ion Sîrbu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. d) din Codul penal. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, acesta a fost condamnat definitiv la pedeapsă cu închisoare pe un termen de șapte ani și șase luni, cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe termen de doi ani. Prin aceeași decizie, în conformitate cu art. 385 alin. (5) din Codul procedură penală, pedeapsa definitivă aplicată prin sentință i-a fost redusă cu 372 zile, pentru detenția în condiții proaste. În rest, sentința a fost menținută.

5. La 23 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Ludmila Bîrcă în interesele lui Ion Sîrbu. Instanța de recurs a verificat legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma temeiurilor de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și a constatat că probele administrate în cauză au fost analizate

corespunzător, a fost dat răspuns la toate argumentele invocate în apel, iar în decizia instanței de apel a fost motivată suficient. Instanța de recurs nu a analizat suficiența probelor pentru constatarea vinovăției.

6. La 22 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție a decis inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Oleg Mîța în interesele condamnatului ca vădit neîntemeiat. Curtea nu a constatat prezența erorilor de drept, menționând totuși că instanța de recurs în anulare nu declanșează un control asupra fondului cauzei și nu dă o nouă apreciere a probelor administrate.

7. La 06 august 2021, avocatul Oleg Mîța, în interesele condamnatului, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul prevăzut de art.458 alin. (3) pct.4) Cod de procedură penală, o cerere de revizuire a sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 13 iulie 2018. în partea încetării procesului penal pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal. În esență, revizuentul invoca declararea neconstituționalității textului „intereselor publice sau” din articolul 328 alin. (1) din Cod penal prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017.

8. La 27 iulie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a respins ca neîntemeiată cererea de revizuire, deoarece prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017 au fost aplicate și procesul penal în partea art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost încetat.

9. La 19 decembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis apelurile declarate de Ion Sîrbu cît și de avocatul acestuia Oleg Mîța, a casat sentința Judecătoriai Chișinău din 27 iulie 2022 și a trimis cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece instanța de fond a examinat cauza în lipsa revizuentului Ion Sîrbu, care nu a fost citat legal.

10. La 21 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire în favoarea Curții de Apel Chișinău, deoarece aceasta s-a pronunțat ultima asupra fondului cauzei.

11. La 05 iulie 2024, Curtea de Apel Chișinău și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire în favoarea Judecătoriai Chișinău, deoarece aceasta este instanța care s-a pronunțat asupra acuzației formulate în temeiul art. 328 alin. (1) Cod penal. Curtea de Apel Chișinău a transmis cauza Curții Supreme de Justiție pentru a soluționa conflictul negativ de competență.

Cauza penală a ajuns la Curtea Supremă de Justiție pe 18 iulie 2024.

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Conform art. 44 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente. Conform art. 45 alin. (1) din Codul de procedură penală, când două sau mai multe instanțe

își declină competența, conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună. În acest caz, instanța ierarhic superioară comună, a instanțelor care și-au declinat competența este Curtea Supremă de Justiție.

13. Potrivit art.460 alin. (4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)–4) sunt de competența instanței de judecată care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei”. Prevederile art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală se referă la „pronunțarea” asupra fondului, nu „examinarea” fondului.

14. Judecătoria susține că examinarea revizuirii ține de competența instanței de apel, iar instanța de apel susține că competență este judecătoria. Instanța care soluționează conflictul negativ de competență trebuie să ia decizie corectă, iar această decizie nu poate fi dependentă de poziția instanțelor care și-au declinat competența.

15. În această cauză a fost depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, care a fost respins de Curtea Supremă de Justiție ca inadmisibil. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție a respins și un recurs în anulare. Completul reiterează că, la 25 iulie 2024, în cauza [1cs-344/2024](#), ea a clarificat care este instanța competentă să examineze cererea de revizuire când a fost examinat recurs și recurs în anulare. În acea cauză ea a dat o soluție de principiu și a explicat ce înseamnă sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” din art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, în contextul existenței procedurii de recurs și recurs în anulare. În această încheiere, Curtea Supremă a menționat următoarele:

„10. ... Fondul cauzei o reprezintă chestiunile de fapt și de drept care trebuie soluționate pentru a stabili vinovăția. Prin urmare, dacă a fost judecat anterior un recurs, sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” include:

- a) admiterea recursului și pronunțarea unei noi hotărâri în ceea ce privește stabilirea vinovăției;
- b) respingerea recursului ca nefondat, când în recurs a fost verificată temeinicia deciziei instanței de apel în ceea ce privește stabilirea vinovăției;
- c) declararea recursului inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, când în decizia de inadmisibilitate este verificată temeinicia deciziei instanței de apel în ceea ce privește stabilirea vinovăției.

...

12 Nu reprezintă o pronunțare asupra fondului, în sensul art. 460 alin.(4) Cod de procedură penală, când:

- a) recursul în care se pune în discuție vinovăția a fost respins ca inadmisibil fără a examina temeinicia lui (art. 432 alin. (2) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală);
- b) recursul este admis și cauza este trimisă la rejudecare;

- c) recursul este admis și se pronunță o nouă hotărâre din motive exclusiv de drept, cum ar fi temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală;
- d) recursul este admis, însă în recurs nu se contestă vinovăția, cum ar fi spre exemplu individualizarea pedepsei.”

16. În cauza nr. 1cs-344/2024, Curtea Supremă a constatat că ea este instanța competentă să judece cererea de revizuire. În acea cauză, examinând recurs ordinar și recurs în anulare, Curtea Supremă de Justiție a analizat în deciziile sale suficiența probatoriului pentru stabilirea vinovăției și dacă sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

17. Spre deosebire de cauza nr. 1cs-344/2024, în prezenta cauză Curtea Supremă de Justiție, atunci când a respins ca inadmisibil recursul, a verificat doar întrunirea temeiurilor prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6), 8), Cod de procedură penală (în vigoare până la 01 septembrie 2023) (a se vedea paragraful 5 de mai sus). Același lucru a fost făcut și la examinarea recursului în anulare (a se vedea paragraful 7 de mai sus). Din motivarea actelor emise de Curtea Supremă de Justiție este evident că aceasta nu a analizat probele și vinovăția condamnatului, adică nu s-a pronunțat asupra fondului. Prin urmare, ea nu este instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

18. La 16 iulie 2024, în cauza [1cs-262/2024](#), Curtea Supremă a explicat care este instanța competentă să examineze cererea de revizuire atunci când a fost exercitat apel, însă nu a fost exercitat recurs. În această încheiere, Curtea Supremă a menționat următoarele:

„11. Conform art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel este competentă să cerceteze suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi. Art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța de apel este obligată să examineze din oficiu aspectele de fapt și de drept ale cauzei, chiar dacă acestea nu au fost invocate de apelant. Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza tuturor probelor examinate în prima instanță și în instanța de apel. Prin urmare, când nu are bariere de procedură, instanța de apel este obligată conform legii să se pronunțe asupra fondului cauzei atunci când examinează un apel.

12. Având în vedere numărul mare de sesizări similare, Curtea Supremă de Justiție consideră oportun în această cauză de a da o soluție de principiu. Sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” din art.460 alin.(4) Cod de procedură penală, în contextul existenței procedurii de apel, include:

- a) respingerea apelului ca nefondat (art.415, alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală);
- b) admiterea apelului și pronunțarea unei noi hotărâri (art.415, alin.(1), pct.2) Cod de procedură penală).”

19. Curtea de Apel Chișinău, în decizia din 16 decembrie 2019, a verificat corectitudinea încetării procesului penal pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, temei invocat în cererea de revizuire. Apelul a fost inițial respins ca nefondat (a se vedea paragraful 2), iar după rejudecare a fost admis (a se vedea paragraful 4). Din aceste considerente și având în vedere cele menționate în paragraful precedent, curtea de apel „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” atunci când a soluționat apelul. Prin urmare, instanța de apel este competentă să examineze cererea de revizuire.

20. Din aceste motive, în conformitate cu art. 45 Cod de procedură penală,
COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Stabilește competența Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire depuse de către avocatul Oleg Mîța, în numele lui Ion Sîrbu, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 13 iulie 2018.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Vladislav Gribincea